

Tenor Oliver Kuusik: naeratus ei maksa midagi!

Kuigi juhusel võib olla elus suur roll, valib ja teostab oma suurimad rollid alati inimene ise. Olgu see elus või – nagu seekordse kaanepersoni, tipptenor Oliver Kuusiku puhul – laval. Milline näeb välja rahvusoper Estonia esisolisti argipäev; kuidas ühitab ta pereelu ja karjääri ning kuidas lauljatöö on seotud tervise, Oliver talle omase huumori ja soojusega räägibki.

TEKST RIINA LUIK FOTOD OLGA MAKINA, RAHVUSOPER ESTONIA / HARRI ROSPU

Oliver Kuusik on särav nii elus kui ka laval, temast õhkub positiivset energiat ja optimisismi ning temas on kirglikku pühendumist. Need on olulised omadused, et endast elus või laval märk maha jätta. Oliver alustas juba kuueaastaselt Eesti poistekooris Venno Laulu käe all laulmist, mängis hästi klaverit, kuid armus teismelisena jäägitult The Beatlesi muusikasse, tegi bändi ja laulis John Lenno ni "Imagine'it" nii, et neidudel pisarad voolasid... Eesti muusikaakadeemiasse vedas Oliveri tema enda sõnu kasutades kõrvupidi tulevane laulupedagoog Pille Lill, kes tegi noormehele selgeks, et kõrtsibändis laulmise jaoks on ta

anne lihtsalt liiga hea. Tuleb tunnistada, et see veenmine tasus end ära.

Mis on ooperilaulja õudusnägu: kas see, kui tema vastas istub nohune ajakirjanik, või pigem mõni tööga seotud asi?

Pigem ikka töö ja erialaga seotud asi: laulja elukutse on juba kord selline, et pool sellest on hääl ja teine pool närvid. Eks minugi teiselt tiheda karjääri jooksul ole olnud selliseid hommikuid, kus ärkan üles ja tahaks piuksu (*loe: häält*) teha, aga mida pole, seda pole!

See pole siis müüt, et lauljate ja näitlejate puhul keerleb kõik hääle ümber?

Ei, see pole müüt, vaid meie igapäevane reaalsus. Laulja päev algab oma

hääle avamisega – völmisega, nagu minu kolleeg Rauno Elp seda tabavalt nimetab. Eriti palju tuleb vaeva näha siis, kui eelmisel päeval on olnud väsitavad proovid, ja eks meie kliima on ka, nagu ta on.

Kuidas see völvimine välja näeb?

Esiteks pead sa jääma väga-vega rahulikuks ja hakkama siis tasakesi häält n-ö üles soojendama. Teatris ei sõltu esisolisti häälest ainult teatri maine, vaid ka piletimüük ja publiku usaldus. Eestis on mul ka suurem vastutus, sest mul ei ole siin enamikus lavastustes asendajat kohapealt võtta.

Laulja tööinstrumendiks on tema häälepaelad, neid tuleb kogu aeg töökorras hoida ehk siis villane sall ümber kaela ja jäätisele alati ei?

Häälepaelad ja kõri on väga oluline osa meie tööinstrumentidest ja kõri tahab tõesti sooja. Kui oled end üle koormanud, siis hääl (häälepaelad) ei toimi nii, nagu tahaksid. Kuid lauljal on väga palju ka n-ö peas kinni – kogu tema kehal on esituses oma osa. Eelkõige tuleb ►►

Teatris ei sõltu esisolisti häälest ainult **teatri maine, vaid ka piletimüük ja publiku usaldus.**

Oliver Kuusik Charles Gounod' ooperi "Faust" nimirollis. Mefisto rollis Pavlo Balakin.

Üks Georg Friedrich Händeli populaarsemaid oopereid "Julius Caesar", milles Oliver Kuusik astus üles Sextusena.

Nemorinona Donizetti "Armujoogis". Dulcamara rollis Rauno Elp.

Oma elu ja karjääri aastaid mitme Euroopa linna vahel jaganud Oliver Kuusik naasis koduteatrisse rõõmuga, sest usub noorde truppi ja teatri ärksatesse ideedesse.

tunda oma organismi ja teada, mis sulle hästi ei mõju. Mina ei söö näiteks šokolaadi, pähkleid ega piimatooteid. Lauljad üldjuhul ei suitseta, kuid siiski on suitsetajaidki üllatavalt palju, mina vahel ka nende seas.

See on üks su vähestest pattudest? (Muheleb soojalt.) No eks neid patte ole küll ja veel!

Tänapäeval oodatakse ooperilauljalt lisaks suurepärasele häälele ka head näitlemisoskust ja füüsilist vormi.

Seda küll! Ja kui on olnud väga pingeline hooaeg või periood, tunnedki, et mitte ainult hääle, vaid ka füüsis väsib. Ja kui füüsis väsib, väsib ka hääle ning sa pead seda kuidagi kompenseerima, kuid see on kurnav. Tänapäeval käivad ette laulmised nii, et enam ei öelda, missugust hääle otsitakse, vaid missugust tüpääzi sa pead esindama. Füüsilises mõttes on viimasel ajal kõige suuremat pingutust nõudnud "Armujook" ja "Faust": kogu aeg jooksed, oled laval selili ja küllili ning pead samal ajal laulma väga kõrgeid noote. Kui sul ei ole mentaalset ja füüsilist ettevalmistust, laguneb asi koost. Kõik põhineb hingamisel, mida laulja peab kontrollima igas olukorras. Lauljate ja draamanäitlejate maailmas on ju samad taotlused, kuid need erinevad oma vormilt kardinaalselt: see, mida näitleja võib väljendada rohkem kehakeele ja miimika abil, peab lauljal olema hääles – samuti ei ole meil muusikalises mõttes eriti palju ruumi improvisatsiooniks. Seepärast ei saagi lavastaja, kes ei tunne muusikat, enamasti ooperit lavastada.

On sul olnud mõni roll või etendus, mille järel oled tundnud end vaat et kokkukukkumise äärel?

Huvitav küsimus... Ma siiski arvan, et – rahva ja kunsti teenrid, nagu me, lauljad, oleme – tegelikult peaks iga etendus olema nii raske, et seda on võimatu ületada. Ma pean andma endast laval sada protsenti, mul pole õigust öelda: "Lubage, ma laulan täna natuke vaiksemini ja hoian end tagasi." Võib-olla vahel oleks see isegi häälele kasulik, kuid ma ei saa

– rollist tulenevad emotsioonid kütavad mind väga kergesti üles. Kuid paradoks on selles, et kui sa ei kontrolli laval oma emotsioone, ei kontrolli sa ka hääle. On juhtunud, et eesriie läheb vaatuse lõpus kinni, aga järgmise vaatuse eel mulle tundub, et enam hääle ei ole...

Mis siis saab?!

Mis siis ikka saab! Istun garderoobis diivanile, panen pea käte vahele ja mõtlen natuke, aga pean jääma väga rahulikuks ja keskenduma – ei tohi tekkida mingit paanikat! Õnneks on selliseid situatsioone tulnud ette haruharva ja need on lõpenud hästi, pigem kerge ehmatusena.

Veel mõni aasta tagasi oli sul kolm kodu: Tallinnas, Pariisis ja Londonis.

Praegu elame perega Eestis, kolmeaastane tütar Lisa Maria käib eesti lasteaias ja räägib vabalt nii eesti kui ka prantsuse keelt. Laps panigi meie elukorral-

Olen lõpetanud Tallinna prantsuse lütseumi, oma tulevase abikaasaga kohtusin Londonis õppides. Kuigi ma valdan prantsuse keelt üsna vabalt, on meie kodune keel inglise keel. Kuid mu abikaasa räägib juba kenasti ka eesti keelt, nii et meil on korrakaasutusel mitu keelt.

Oled pärit Lasnamäelt, ja ma ei julgeks öelda, et olid paras kraade, aga kukupai ka kindlasti mitte. Kuidas sa prantsuse lütseumi sisse said?

Ma õppisin lütseumis keskkoolis, ja ma tõesti ei julge enam tagantjärele öelda, kas minu põhikoolitunnistusel oli üldse mõni kolm... Teatud vanuses tekivad noormeestel lihtsalt igasugused õppimisest kaugel olevad huvid. Kord ütles Lauri Leesi, et keskkool ei ole kohustuslik, te peate ise otsustama, mida elus tahate. See lõi minu jaoks pildi selgeks ja tõi arusaamise, et ma vastutan ise oma tuleviku eest. Mis puudutab laulmist ja üld-

Ma pean andma endast laval sada protsenti. Mul pole õigust öelda: "Lubage, ma laulan täna vaiksemini ja hoian end tagasi."

duses palju paika. Minu abikaasa Geraldine Julie Casanova on Eesti muusikaakadeemia doktorantuuris ja õpetab nii akadeemias kui ka Prantsuse kultuurikeskuses.

Mingi ajani võib maailma suurlinnade vahet kihutamine ju meeldida – tekib selline rahvusvahelise mehe tunne, kuid lõpuks tüdineb sellestki...

Jah, alles paar aastat tagasi lendasin kaks korda nädalas Pariisi vahet ja pidin mälu pingutama, et meenutada: kas mu ülikonnapäevad on Tallinnas, Pariisis, Londonis või koguni Korsikal! Elame küll Tallinnas, kuid meie suved mööduvad Korsikal.

Kuidas sa oma korsiklannast abikaasaga tutvusid ning kas prantsuse keel oli juba enne suus?

se elu, siis käivad need asjad koos: ei saa olla laulja, teadmata, mis toimub kunstis, tantsus, kirjanduses. Kui õppisin Londonis, mis on teadupärast väga kallid linn, avastasin, et seal on tohutud kunstirikkused, muuseumid, galeriid ja näitusesaalid, kuhu on täiesti prii sissepääs – ahmisin seda kõike endasse piiramatul hulgal. See koos õpingutega ooperistudios andis mulle inimesena selguse selles, mis on tähtis ja mis pole.

On sul olnud mingi konkreetne hetk, mil tajusid, et sa pole mitte pelgalt lauljaks õppinud, vaid oled selleks ka sisemiselt kasvanud?

Õeldakse, et luuletaja pole mitte see, kes luuletusi kirjutab, vaid see, kes ei saa olla neid kirjutamata. Olen Korsikal olles mõelnud, et nüüd panen ukse kinni ja puhkan, ning siis huviga oodanud, mil-

lal mulle laulmise tahtmine uuesti peale tuleb. Igal lauljal on hetki, mil ta mõtleb, et ta ei taha laulda, ei taha teatri uksest sissegi minna. Kuid indikaator on see, kas jõuad taas selleni, et ei saa laulmata elada. Minu jaoks on hea märk juba seegi, kui tunnen, et tahan kuulata klassikalist muusikat, mida ma kodus kunagi ei tee.

Kui Korsikal olles piltlikult öeldes noodid nurka viskad, mida sa seal siis teed?

Oi, palju asju! Matkan, ujun, snorgeldan, käin jooksmas, nii palju kui suudan, mängin squash'i, naudin päikest ja muidugi tuleb ka kodutööd teha. Mul püsivad nii haamer kui ka saag kindlalt käes, sest olen nooruses isegi ehitusel töötanud. Ma tahan tegutseda ja nokitseda, kohendan-kõpitsen suvekodus või ehitatan tütrele midagi toredat.

Mis suhe on sul toidu ja kokkamisega?

Toiduga on mul väga hea suhe: süüa mulle meeldib ja kokata samuti. Vahel võtan kokaaraamatu ette ja lihtsalt katsetan. Aga laulja peab olema söögiga ettevaatlik. Laulja töötab diafragmaga, ja kui süüa näiteks liiga palju happelisi asju, tekivad kõrvetised, mis omakorda mõjuvad rängalt häälepaeltele. Kõrvetised on paraku üsna tüüpiline lauljate haigus.

Kas alkohol on saatanast?

(Müristab naerda.) Ei ole! Aga piiri tuleb pidada ning teada kohta ja aega. Kui räägitakse lugusid aastakümnetagustest ooperimaja legendidest, kes võtsid enne lavaleminekut pitsi konjakit, siis minu puhul on see täiesti välistatud.

Toiduga on mul väga hea suhe: süüa mulle meeldib ja kokata samuti. Aga laulja peab olema söögiga ettevaatlik.

Milline näeb välja sinu tava-pärane esietenduse päev?

Tõusen umbes kell kümme, toimetan omi asju ega räägi kellegagi sõnakestki, isegi mitte oma lähedastega, ja ka telefon on välja lülitatud. Vajan etenduseks kontsentreerumiseks täielikku vaikust. Kaks-kolm tundi enne etenduse algust tulen teatrimajja.

Mis sind sel hooajal teatris ees ootab, missugustes rollides ja millistel lavadel sind näha saab?

Rahvuskooperis Estonia tuleb lavale ooper "Figaro pulm" (esietendus 3. veebruaril 2017) ja esimest korda teen kaasa Carl Zelleri operetis "Linnukaupleja" (esietendus 26. mail 2017). Lisaks loomulikult kõik Estonia püsirepertuaaris olevad etendused. Jõulude ajal lähen koos Jassi Zahharovi ja Margus Kappelliga jõulutuurile. Mulle meeldib väga anda kontserte väljaspool Tallinna, väikestes maakirikutes, suhelda vahetult inimestega – see on väga tervendav! Kogu veebruari töötan arvatavasti Iisraelis; suvel on tulemas üks koostöö dirigent Sakari Oramoga Soomes ja plaadistused YLE-le; siis Saaremaa ooperipäevad ja riburada pidi festival. Mul ei ole veel siiani igav hakanud.

Lõpuks tahaksin küsida, kuidas sündis koos Kristel Pärtnaga Eesti eurolaulu "Goodbye to Yesterday" ooperiversioon "Addio a Ieri"?

Mulle meeldib teha uusi ja põnevaid asju. Ei saa olla kogu aeg surmtõsine, naeratus on kõige tähtsam – naeratus ei maksa ju midagi! Ja 100 000 kuulamist Youtube'is näitab, et inimestele see vist meeldis. **KT**